

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 21Csp/1/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124391015
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Mochňacká
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2025:6124391015.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudkyňou JUDr. Alexandrou Mochňackou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava–mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, Mýtna 48, 811 07 Bratislava- mestská časť Staré Mesto, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, XXX XX D.–A., právne zastúpený: WEBBER LEGAL, s. r. o., so sídlom Duchnovičovo námestie 1, 080 01 Prešov, IČO: 50 680 552, o zaplatenie sumy 5.000,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. V návrhu na vydanie platobného rozkazu, ktorý bol doručený Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 02.10.2024, žiadal pôvodný žalobca (Ahoj, a. s.) prostredníctvom svojho právneho zástupcu, aby súd v upomínacom konaní vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazže žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 5.000,- eur, úrok vo výške 2.772,07 eur, spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 5.000,- eur od 05.11.2021 do zaplatenia. Zároveň žiadal priznať trovy konania.

2. Svoj nárok odôvodnil tým, že pôvodný žalobca, spoločnosť Ahoj, a.s., so sídlom: Dvořákovo námestie 12, 811 02 Bratislava, IČO: 48 113 671, poskytol žalovanému na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere pod číslom zmluvy 2003004484 úver vo výške 5000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. Žalobca pred uzavretím úverovej zmluvy v zmysle ust. § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať úver, pričom vzal do úvahy dobu, na ktorú poskytol úver, výšku úveru, príjem žalovaného a účel úveru, čo preukazuje predloženým dokumentom s údajmi zistenými zo žiadosti o úver. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy dlžník svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnil riadne a včas. Žalobca vyzval žalovaného na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaný napriek písomnej výzve žalobcu svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatil, žalobca v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy vyhlásil okamžitú splatnosť pohľadávky z úveru. Vyhlásenie okamžitej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručené dňa 28.10.2021. Nakoľko žalovaný v poskytnutej 7-dňovej lehote od doručenia vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru dlžnú sumu nezaplatil, od 05.11.2021 sa dostal do omeškania so zaplatením dlžnej sumy spolu s príslušenstvom.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal vo veci platobný rozkaz sp. zn. 19Up/1650/2024 zo dňa 24.10.2024, proti ktorému podal žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu odpor. V podanom odpore uviedol, že žalobca v žalobe (návrhu na vydanie upomínacieho platobného rozkazu) netvrdí žiadne konkrétne skutkové tvrdenie o tom, či a ako si splnil svoju povinnosť podľa ust. § 3 ods. 5 písm. d) zákona č. 307/2016 Z. z. (t.j. riadne doručil žalovanému predžalobnú výzvu), resp. sa vyjadruje neurčito, preto má žalovaný za to, že žalobca neuniesol bremeno tvrdenia a po zrušení platobného rozkazu je potrebné konanie zastaviť. Žalobca, na ktorom je bremeno tvrdenia, nepredniesol žiadne skutkové tvrdenie, že by splnil svoju povinnosť podľa ust. § 53 ods. 9 OZ, resp. ním prednesené tvrdenia sú neurčité a vágne a žalovaný ani súd nemajú ako preveriť, či, kedy a akým úkonom žalobca upozornil žalovaného na možnosť zosplatiť spotrebiteľský úver ani či tento úkon bol v súlade s platnou právnou úpravou a súdnou praxou žalovanému riadne doručený, rovnako tak, či boli zachované zákonné lehoty a či takáto výzva spĺňa zákonné obsahové náležitosti. Žalobca v žalobe (návrhu na vydanie upomínacieho platobného rozkazu) netvrdí žiadne skutkové tvrdenie o tom, či a ako si splnil svoju povinnosť uvedenú vyššie, preto má za to, že žalobca neuniesol bremeno tvrdenia, že bol oprávnený vyhlásiť predčasnú splatnosť spotrebiteľského úveru a teda po zrušení platobného rozkazu je potrebné žalobu zamietnuť. Popiera doručenie danej listiny a namietal, že výzva pred zosplatením zo dňa 27.09.2021 nespĺňa podmienky, ktoré zákon vyžaduje, konkrétne: Dodatočné uhradenie omeškanej splátky spotrebiteľom oneskorene konzumuje právo dodávateľa na jednorazové zosplatenie pohľadávky. Tento právny záver možno odobriť aj vzhľadom na dikciu § 565 OZ, ktorá rovnako časovo limituje právo dodávateľa vykonať jednorazové zosplatenie pohľadávky. Keďže ustanovenie § 53 ods. 9 OZ malo predstavovať výhodnejší právny režim oproti všeobecnej norme § 565 OZ, je potrebné ustáliť, že právo podľa odseku 9 môže dodávateľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť a len za predpokladu, že omeškanie (s prvou) splátkou trvá. Zo zákonnej textácie „najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky“, ako aj zo záverov citovanej odbornej literatúry JUDr. Ing. Milan Budjač, PhD. k výkladu ust. 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a z podstaty veci, že spotrebiteľ sa po upozornení veriteľa na možnosť predčasného zosplatenia spotrebiteľského úveru má možnosť brániť, a to tak, že zaplatí konkrétnu splátku, s ktorou je v omeškaní viac ako 3 mesiace, vyplýva, že veriteľ musí v takomto upozornení jasne uviesť, s ktorou konkrétnou splátkou je spotrebiteľ v omeškaní. Takéto konkrétne vymedzenie tejto nespĺnenej povinnosti následne musí byť tiež uvedené v právnom úkone, ktorým veriteľ vyhlasuje predčasnú splatnosť. Súčasťou spisu je výzva zo dňa 27.09.2021, ktorá uvedené zákonné náležitosti nespĺňa. Z výzvy nevyplýva, s ktorou konkrétnou splátkou Zmluvy bol žalovaný v omeškaní a ktorú konkrétnu splátku pôvodný veriteľ požadoval od žalovaného ako spotrebiteľa zaplatiť tak, aby predišiel vyhláseniu predčasnej splatnosti. Žalovaný bol veriteľom vyzvaný na úhradu čiastky 276,51 eur, hoci v zmluve bola dohodnutá výška mesačnej splátky 89,60 eur. Takýto právny úkon je neurčitý, nakoľko nie je možné identifikovať, s ktorou konkrétnou splátkou mal byť žalovaný v omeškaní. Takýto právny úkon je neplatný, nakoľko je vykonaný v rozpore s ust. § 53 ods. 9 OZ veriteľ tak neumožnil žalovanému sa riadne brániť, nakoľko zabráneniu vyhlásenia predčasnej splatnosti postupca podmieňoval zaplatením viac ako jednej splátky, čo je v rozpore s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Vo výzve dokonca nie je uvedené vôbec, s plnením ktorej konkrétnej povinnosti je žalovaný v omeškaní a tento právny úkon neobsahuje jednoznačné, jasné a určité a rovnako nezameniteľné skutkové a právne odôvodnenie jeho urobenia smerom k právnemu postaveniu spotrebiteľa a trvanie spotrebiteľského záväzku. Tento právny úkon teda nie je perfektný a nie je v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ a je teda neplatný. Mal za to, že dojednaná dohoda o odplate je neplatná. V zmluve je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby 16,18 %. Priemerná úroková sadzba spotrebiteľských úverov v mesiaci 03/2020 pre úvery so splatnosťou nad 5 rokov predstavovala 7,17 % p.a.. V zmluve uvedená ročná úroková sadzba tak 2,26 násobne, resp. o viac ako 9 percentuálnych bodov prevyšuje priemer na trhu, dohoda o odplate je preto v zmysle ustanovenia § 39 OZ neplatná. Zároveň má za to, že ani z návrhu na vydanie platobného rozkazu ani z predložených dôkazov nevyplýva, že by žalobca svoju povinnosť konať s odbornou starostlivosťou splnil riadne, a teda žalobca nepreukázal splnenie svojich povinností podľa ust. paragrafu 7 a paragrafu 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.

4. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že odpor žalovaného považuje v celom rozsahu za nedôvodný a postrádajúci oporu v skutkovom stave, aj v zákone. Predmetom žaloby je zaplatenie pohľadávky z titulu nesplateného úveru. Nesúhlasí s tvrdením žalovaného o neplatnom zosplatení úveru v celom rozsahu. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad k zmluve číslo 2003004484 je preukázané, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním úverových splátok od počiatku vzniku zmluvného vzťahu. Z dôvodu porušenia platobnej disciplíny právny predchodca poslednou výzvou pred zosplatením s označením “3.upomienka – výzva na zaplatenie” zo dňa 27.09.2021 upozornil žalovaného na omeškanie

so splácaním úverových splátok. Výzva spolu s doručkovou obálkou, ktorá preukazuje odoslanie dotknutej výzvy žalovanému do jeho dispozičnej sféry, bola súdu predložená spolu so žalobou. Žalovaný si výzvu neprevzal z dôvodov na jeho strane, nakoľko táto sa vrátila späť s označením "zásielka neprevzatá v odbernej lehote". Nakoľko žalovaný dlžné splátky úveru nezaplatil, v zmysle ust. § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ listom zo dňa 25.10.2021 žalobca úver predčasne zosplatnil pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.7.2021. Vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru bolo žalovanému riadne doručené dňa 28.10.2021, čo preukazuje predložená doručka. Argumentácia žalovaného o neplatnom predčasnom zosplatnení úveru pre neidentifikovanie splátky, ktorá vyvolala predčasnú splatnosť úveru je bez opory v práve. Zo žiadneho právneho predpisu takáto povinnosť nevyplýva. Týmto podporne odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.01.2024. Právny názor o neplatnosti dohody o odplate pre rozpor so zákonom je nesprávny. Odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nachádza svoje vyjadrenie v RPMN vo výške 16,18 % zhodne s dojednanou úrokovou sadzbou, nakoľko jedinou odplatom poskytnutého úveru je len zmluvný úrok. Výška priemernej hodnoty RPMN pre úvery so splatnosťou od 5 do 10 rokov vrátane zverejnená naposledy v čase uzavretia úverovej zmluvy MF SR v súlade s ust. § 21 ods. 2 z.č. 129/2010 Z. z. v Súhrnných informáciach o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2019 so stavom ku dňu 31.12.2019 predstavovala 8,09 %. Najvyššia prípustná výška odplaty pre zmluvy uzavreté od 21.02.2020 do 20.05.2020 so zmluvnou splatnosťou od 5 do 10 rokov vrátane podľa zákona (§ 53 ods. 6 OZ v spojení s ust. §1a ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995) predstavovala 16,18%, t.j. 2x priemernej RPMN 8,09 %. Dojednaná odplata v úverovej zmluve vo výške 16,18% nepresahuje 2x priemernej výšky RPMN. Dojednaná odplata, ktorá nepresahuje maximálny strop zákonom regulovanej výšky odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru je tak primeraná, v súlade so zákonom (ust. § 53 ods. 6 OZ platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy) a dobrými mravmi. Žalobca popiera tvrdenie žalovaného, že pred poskytnutím úveru nekonal s odbornou starostlivosťou. K vyvráteniu nedôvodného tvrdenia žalovaného a k preukázaniu splnenia povinnosti posúdenia schopnosti žalovaného splácať úver pred jeho poskytnutím žalobca uvádza, že preverili bonitu žalovaného a to preverení príjmov žalovaného v Sociálnej poisťovni, výsledkom ktorého bolo zistenie výšky príjmu na úrovni minimálne 1403,- eur mesačne. Zároveň sme preveril aj úverovú zaťaženosť žalovaného dopytom do Nebankového registra klientskych informácií (NRKI), z ktorého výstup ako dôkaz bol predložený súdu spolu so žalobou a z ktorého vyplýva, že žalovaný mal 6 aktívnych úverov v čase podania žiadosti o úver s celkovou výškou splátok á 133,- eur mesačne. Žalovaný deklaroval mesačné výdavky na úrovni 250,- eur. Žalovaný v žiadosti o úver uviedol rodinný stav: slobodný a žiadne vyživované deti. Výška životného minima na jednu plnoletú fyzickú osobu v čase podania žiadosti o úver predstavovala sumu 210,20 eur. Disponibilné zdroje u žalovaného predstavovali sumu 809,80 eur vypočítanú nasledovne: suma príjmu 1.403,- eur - suma výdavkov 133,- eur (splátky úverov) – suma mesačných výdavkov 250,00 eur - 210,20 eur (životné minimum). Finančná analýza, platná v tom čase, bola vyhovujúca pre poskytnutie úveru vo výške 5000,- eur na 8 rokov s mesačnou splátkou vo výške 89,60 eur.

5. Žalovaný k vyjadreniu žalobcu, uviedol, že skutkové tvrdenia ohľadom 3. upomienka – výzva na zaplatenie zo dňa 27.09.2021 a listom zo dňa 25.10.2021, ako aj ohľadom doručovania predmetných listín, považuje za neprípustnú zmenu žaloby a má za to, že súd na takúto zmenu žaloby a nové skutkové tvrdenia ako aj nové dôkazy nemôže prihliadať. Žalobcovi nič nebránilo, aby už v žalobe uviedol, či a ako splnil zákonné podmienky stanovené podľa ust. § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 OZ, ide pritom o podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia a dôkazy v otázke, či uplatnený nárok je dôvodný a v akej výške. Z dôvodu právnej istoty však naďalej popiera doručenie danej listiny - Výzva pred zosplatnením zo dňa 27.09.2021. Dohoda o úrokovvej sadzbe je v rozpore s dobrými mravmi, teda neplatná. Je pritom zrejmé, že Nariadenie vlády 87/1995 Z. z. stanovuje len administratívny strop (aj to pre celú hodnotu RPMN, kde úroky sú len jednou súčasťou RPMN), a že žiadnym spôsobom nie je vylúčený súdny prieskum výšky úrokov z pohľadu dobrých mravov, čo koniec koncov potvrdila aj súdna prax. Pri administratívnej výške odplaty spotrebiteľského úveru ide len o číselné vyjadrenie toho, čo je v danom čase priemerom na trhu, pričom tento priemer sa skladá jednak z výšky odplaty bánk a jednak z výšky odplaty nebankových spoločností, ktoré tento priemer podstatne navyšujú. Tak ako každý právny úkon, aj spotrebiteľské zmluvy podliehajú súdnemu prieskumu z hľadiska dobrých mravov. Pri teste súladu s dobrými mravmi súdy konštatovali, že ani úverové zmluvy spĺňajúce hranicu najvyššej prípustnej administratívnej odplaty neobstáli v posúdení súladnosti s dobrými mravmi. S uvedeným prístupom sa žalovaný stotožňuje, keďže dôvod neplatnosti podľa § 3 ods. 10 a 11 zákona č. 258/2001 Z. z., resp. podľa § 53 ods. 6 OZ (ktorý je aplikovateľný aj v tomto prípade) nekonzumuje test neplatnosti

právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi, teda aj neplatnosť právneho úkonu z dôvodov podľa § 39 a § 39a OZ. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 23. februára 2017, sp. zn. 6 Co 37/2016; rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 25. júla 2017, sp. zn. 6 Co 39/2017; rozsudok Krajského súdu v Nitre z 11. januára 2017, sp. zn. 5 Co 37/2016. Skutkové tvrdenia ohľadom skúmania bonity žalovaného považuje za neprípustnú zmenu žaloby. Z vyjadrenia ani z predložených dôkazov nevyplýva, že by žalobca svoju povinnosť konať s odbornou starostlivosťou splnil riadne a neuniesol bremeno tvrdenia, nepreukázal splnenie svojich povinností podľa ust. paragrafu 7 a paragrafu 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.

6. Počas konania došlo k postúpeniu pohľadávky pôvodného žalobcu na spoločnosť Intrum Slovakia, s. r. o., preto súd v zmysle návrhu žalobcu uznesením č. k. 21Csp/1/2025-105 zo dňa 03.06.2025 rozhodol o pokračovaní v konaní na strane žalobcu so spoločnosťou Intrum Slovakia, s. r. o. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 05.07.2025.

7. Súd po oboznámení sa s listinnými dôkazmi tvoriacich obsah spisu a zistil skutkový stav nasledovne:

8. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 2003004484 vyplýva, že spoločnosť Ahoj, a.s., ako pôvodný veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 5.000,- eur, ktorý mal žalovaný splácať v 96-tich mesačných splátkach v pravidelnej výške splátky 89,60 eur, ktorá bola splatná v 20. dni každého mesiaca s dátumom splatnosti prvej pravidelnej splátky 20.04.2020. Termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru bol vypočítaný na 20.03.2028. Celková čiastka na zaplatenie úveru a nákladov predstavovala sumu 8.601,60 eur. Zmluvné strany si dohodli úrokovú sadzbu úveru 16,18 % ročne pri vypočítanej ročnej percentuálnej miere nákladov 16,18 %, s priemernou RPMN 10,08 %, s odplatom 16,18 % a s dobou trvania zmluvy na dobu určitú do 20.03.2028. Úroková sadzba pre prípad omeškania bola dohodnutá na 5 % ročne. V bode 3.2 písm. d) zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa zmluvné strany dohodli, že v prípade ak dlžník nespláca splátky úveru riadne a včas je veriteľ oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru v prípade omeškania žalovaného po dobu dlhšiu ako tri mesiace, a to za podmienok ustanovených v §53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

9. Z 3. upomienky – výzva na zaplatenie splátok zo dňa 27.09.2021 vyplýva, že žalovaný bol upozornený na možnosť zosplatenia úveru pokiaľ neuhradí ani splátku úveru splatnú dňa 20.07.2021 vo výške 92,17 eur, najneskôr v lehote do 25.10.2021. Dňa 12.10.2021 bola upomienka vrátená žalobcovi ako nedoručená v odbernej lehote.

10. Listom zo dňa 25.10.2021 – vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru žalobca úver zosplatil a vyzval žalovaného na úhradu celého dlžného zostatku úveru v celkovej výške 5.343,62 eur, z toho istiny vo výške 5.000,- eur a úrokov vo výške 343,62 eur. Listinu žalovaný prevzal dňa 28.10.2021.

11. Z výpisu z úverového registra vyplýva, že žalovaný mal v čase poskytnutia predmetného spotrebiteľského úveru 6 existujúcich úverov.

12. Z výpisu z bankového účtu žalovaného vyplýva, že výška výdavkov za mesiac február 2020 predstavovala sumu 5.461,58 eur.

13. Podľa predloženého výsledku dopytu Sociálnej poisťovne zo dňa 11.03.2020 bol žalovaný v tom čase zamestnaný u zamestnávateľa so špecifikovaným IČO. Podľa výsledku dopytu bol jeho priemerný vymeriavací základ za posledné 3 mesiace aspoň 1.403,- eur.

14. Z údajov žiadosti/zmluvy č. 2003004484 vyplýva, že žalovaný ako rodinný stav uviedol slobodný, ako typ bývania vlastný dom. Uviedol, že je zamestnaný u zamestnávateľa m:zone s. r. o. na dobu neurčitú s mesačným príjmom 1.121,55 eur, 951,10 eur, 1.351,14 eur. Mesačné finančné výdavky uviedol vo výške 250,- eur, pričom iné mesačné výdavky neuviedol.

15. Z prehľadu splátok a úhrad k zmluve číslo 2003004484 vyplýva, že žalovaný realizoval do dňa 08.07.2021 viacero úhrad, z ktorých bolo prijaté plnenie započítané na dlžný úrok z úveru vo výške 829,53 eur.

16. Na zistený skutkový stav aplikoval uvedenú právnu úpravu:

17. Podľa ust. §1 ods. 2 zákona č. 129 /2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej ako „zákon č. 129 /2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa ust. § 2 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa ust. § 9 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,

d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

l) prípadné poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

20. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

22. Podľa § 7 ods. 17 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, 17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

23. Podľa ust. § 11 ods. 2 cit. zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

24. Podľa § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

25. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej ako „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

26. Podľa ust. § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu

plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

27. Podľa ust. § 53 ods. 2, 3 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

28. Podľa ust. § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

29. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

30. Podľa ust. § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

31. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

32. Podľa § 517 ods. 1 OZ, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškanií. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

33. Podľa ust. § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

34. Podľa článku 6 ods. 1 smernice Rady 93/13 EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

35. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu, Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

36. Zmluva uzatvorená medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko žalobca ako dodávateľ pri zatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou -nepodnikateľom, a to aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13 EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 OZ.

37. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy, „ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ

uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva“. Uvedené ustanovenie je potrebné vykladať v kontexte ust. § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pri nesplnení niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Súd zastáva názor, že výzva predpokladaná ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je jednostranným právnym úkonom, ktorý z hľadiska jeho určitosti musí obligatórne obsahovať identifikáciu splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. V tomto smere súd poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.01.2024, podľa ktorého: „V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a §53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.“ Bez uvedenia tejto identifikácie nie je možné následne preskúmať splnenie podmienok na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Uvedenie „iba“ výšky dlhu spôsobuje neurčitosť daného úkonu, nakoľko bez konkrétnej špecifikácie splátky nemožno posúdiť splnenie zákonom vyžadovaných podmienok podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá umožňuje použiť právo na predčasné zosplatnenie úveru. V spotrebiteľských sporoch vzniká právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru iba v prípade, ak je dlžník v omeškaní s niektorou splátkou aspoň tri mesiace a súčasne upozorní dlžníka – spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Táto 15-dňová lehota (na upozornenie a uplatnenie tohto práva) musí uplynúť do splatnosti splátky, ktorá sa stane splatnou po uplynutí troch mesiacov a ktorá zakladá právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Teda nie akejkoľvek splátky ale veriteľom konkrétne určenej splátky, čo má význam v prípade dlhodobého neuhrádzania splátok zo strany dlžníka ale aj na začiatok plynutia premlčacej doby. Nedodržanie zákonom stanovenej lehoty na uplatnenie práva spôsobuje absolútnu neplatnosť takéhoto úkonu (bližšie rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7CoCsp/14/2021 zo dňa 29.11.2021).

38. Súd už vyššie konštatoval, že zmluva uzatvorená medzi stranami je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou, pričom plnenie mal žalovaný splácať v 96-tich mesačných splátkach v pravidelnej výške splátky 89,60 eur, splatných v 20. dni každého mesiaca s dátumom splatnosti prvej pravidelnej splátky 20.04.2020. Žalobca vo výzve zo dňa 27.09.2021 „Vec: 3. upomienka – výzva na zaplatenie“ vyzval žalovaného na úhradu splátok, s ktorými bol v omeškaní a zároveň ho upozornil, že v prípade ak neuhradí ani splátku splatnú dňa 20.07.2021 vo výške 92,17 eur, najneskôr v lehote do 25.10.2021, bude žalobca oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru. Keďže žalovaný na výzvu nereagoval, žalobca v liste zo dňa 25.10.2021 - vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru, oznámil žalovanému, že dlh zo zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu ku dňu 20.07.2021 (t. j. omeškaním so zaplatením splátky zo dňa 20.07.2021). Žalovaný bol na možnosť zosplatnenia úveru kvalifikovane písomne upovedomený, a to aj s uvedeným konkrétnou splátkou, pre ktorú môže k uplatneniu práva dôjsť, pokiaľ bude žalovaný v omeškaní s jej úhradou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Oprávnenie veriteľa na predčasné zosplatnenie úveru v zmysle § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ bolo riadne dohodnuté v bode 3.2 písm. d) zmluvy.

39. V súvislosti s platným vyhlásením predčasnej splatnosti úveru súd poukazuje aj rozhodovaciu prax, ktorá vyžaduje preukázanie riadneho doručenia oboch listín (upozornenie na uplatnenie práva a žiadosť o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením splátky), pod sankciou neplatnosti právneho úkonu. Z odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu Žilina, sp. zn. 10CoCsp/12/2022 zo dňa 28.02.2022, vyplýva, že: „...žalobcu zaťažovalo dôkazné bremeno preukázania, že došlo k platnému zosplatneniu celého dlhu. Krajský súd poukázal, že doručenie, či už výzvy v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák. alebo samotného zosplatnenia nie je prípustné preukazovať len predložením podacích hárkov, prípadne iných dokladov potvrdzujúcich iba odoslanie písomností. Relevantným je totiž (až) preukázanie, že dotknutá písomnosť sa dostala do dispozičnej sféry adresáta; bližšie napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 36/2020 z 15.12.2020“. Súd tak preskúmal, akým spôsobom žalobca preukázal doručenie zásielok obsahujúcich výzvy v zmysle ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko nie je dostačujúce iba podanie zásielky na pošte, ale aj to, že pošta zabezpečila dôjdenie zásielky do dispozičnej sféry žalovaného, čím mu bola vytvorená objektívna možnosť oboznámiť sa s ňou a s jej obsahom, a to buď doručenkou alebo kópiou vrátenej listovej zásielky neprevzatej spotrebiteľom v odbernej lehote. Doručenie 3. upomienky – výzva na zaplatenie splátok zo dňa 27.09.2021, má súd za preukázané z kópie vrátenej zásielky dňa 12.10.2021, nakoľko nebola prevzatá spotrebiteľom v odbernej lehote. Doručenie listu zo dňa 25.10.2021 – vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru, má súd za

preukázané z doručenky, ktorá tvorila prílohu žaloby, a z ktorej vyplýva, že si žalovaný prevzal list dňa 28.10.2021.

40. Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 2003004484 vyplýva, že bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver s ročným úrokom vo výške 16,18%. Súd preto prostredníctvom internetovej stránky Národnej banky Slovenska <https://nbs.sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-bank/> zisťoval výšku úrokovej miery pri poskytovaní spotrebiteľských úverov bankami v mesiaci marec 2020 so splatnosťou nad 5 rokov, pričom zistil, že bola vo výške 7,17 % p. a.. Ročná sadzba úroku dohodnutého v zmluve prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu poskytnutú bankami o viac ako 100 %, čo je v rozpore s § 39 Občianskeho zákonníka, preto je zmluva v tejto časti neplatným právnym úkonom. Súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009 podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

41. Pokiaľ ide o povinnosť žalobcu v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver, súdne rozhodnutia prezentujú zhodné tvrdenie, že pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8CoCsp/17/2023 zo dňa 27.08.2024, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2CoCsp/35/2024 zo dňa 15.04.2025) Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je totiž kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch spotrebiteľa, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie jeho schopnosti splácať spotrebiteľský úver, na strane druhej, veriteľ je oprávnený vyžiadať si potrebné informácie na posúdenie úverovej schopnosti klienta a zároveň si sám aktívne zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zisťiteľné informácie z iných dostupných zdrojov. Veriteľ tak musí získať a následne vyhodnotiť ako aj overiť informácie (najmä tie poskytnuté dlžníkom) o bonite klienta, zistiť objektívny obraz o jeho finančnej situácii, v opačnom prípade sa jeho postup javí ako formalistický a nezodpovedá požiadavkám konania s odbornou starostlivosťou.

42. Súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora z 27.03.2014, LCL Le Crédit Lyonnais proti E. F., C-565/12, v ktorom súdny dvor uviedol, že najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity spotrebiteľa a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov, ktorí sa takého správania dopustia. Vzhľadom na dôležitosť tohto cieľa, ktorým je zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľov pred nezodpovedným uzatváraním zmlúv o úvere, ktoré prekračujú ich finančné možnosti a mohli by viesť k ich platobnej neschopnosti, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, body 52 a 53).

43. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca v konaní neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie dodržania postupu podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. Žalobca nepredložil dôkazy, ktorými by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1. ZoSÚ., teda že pred uzatvorením zmluvy konal s vynaložením odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol. Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru nepovažuje súd za konanie s odbornou starostlivosťou, nakoľko nie je daný predpoklad, že by veriteľ poznal celkový objem výdavkov klienta a vedel si vytvoriť objektívny obraz o jeho finančnej situácii. V údajoch žiadosti/zmluvy č. 2003004484 uviedol žalovaný výšku mesačných výdavkov v súhrne 250,- eur mesačne, bližšie nešpecifikované bez uvedenia iných mesačných výdavkov. Súd nemá za preukázané, že žalobca

riadne preveril údaje uvedené v žiadosti a náležite vyhodnotil celkovú majetkovú situáciu žalovaného, nakoľko má už zo svojej činnosti za preukázané, že žalovaný so žalobcom uzavreli dňa 18.11.2019 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1911011482, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2.000,- eur s pravidelnou mesačnou splátkou 51,07 eur a zároveň z predloženého výpisu z úverového registra vyplýva, že žalovaný má ďalších 5 existujúcich úverov, z ktorých platí mesačnú splátku vo výške 12,- eur zo zostávajúcej istiny 257,- eur, vo výške 11,- eur zo zostávajúcej istiny 523,- eur, vo výške 20,- eur zo zostávajúcej istiny 35,- eur a vo výške 3,- eur zo zostávajúcej istiny 150,- eur. Zároveň z výpisu z bankového účtu žalovaného k 29.02.2020, ktorý bol predložený spolu so žalobou, je zrejmé, že výška mesačných výdavkov prevyšuje žalovaným uvedené mesačné výdavky vo výške 250,- eur. V mesiaci február 2020 výdavky žalovaného v súčte predstavovali sumu 5.461,58 eur. V tomto smere tak nebola zodpovedaná ani otázka či žalovanému zostáva po odpočítaní mesačných výdavkov dostatok peňažných prostriedkov na splácanie úveru. V dôsledku takéhoto formálneho a odbornej starostlivosti nezodpovedajúceho postupu právneho predchodcu žalobcu nedošlo k dostatočnému overeniu bonity žalovaného pre poskytnutie predmetného úveru.

44. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa sa javí iba ako formálny a požiadavke vynaloženia odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať poskytnutý úver. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Porovnávanie príjmov a výdavkov nevyplývalo zo žiadneho z predložených dôkazov. Za danej situácie, si žalobca náležite nesplnil povinnosti preňho plynúce z citovaného ustanovenia § 7 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch a v tejto súvislosti hrubo zanedbal svoju povinnosť odpornej starostlivosti, čo má za následok konštatovanie, že poskytnutý úver je potrebné v zmysle ustanovenia § 11 odsek 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch hodnotiť ako bezúročný a bez poplatkov, pričom žalobca zároveň nebol oprávnený požadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

45. Žalobca si v konaní uplatnil nárok, ktorý na neho prešiel z titulu zmluvy o postúpení pohľadávky po tom, čo pôvodný žalobca vykonal predčasné zosplatenie úveru. Súd preto v prvom rade skúmal, či boli splnené podmienky pre platné zosplatenie úveru, nakoľko k postúpeniu pohľadávky mohlo dôjsť iba v prípade splatnosti celého dlhu, pričom konštatoval, že žalobca nebol oprávnený požadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej, t. j. existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, t. j. existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/205/2009). Z uvedeného dôvodu súd na otázku platného postúpenia pohľadávky uvádza, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie pohľadávky. Vo veci nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávky medzi pôvodným žalobcom Ahoj, a. s. a súčasným žalobcom Intrum Slovakia, s. r. o., nakoľko súlade so zmienenou právnou úpravou, je možné postúpiť pohľadávku zo spotrebiteľského úveru len za podmienky, že sa jedná o pohľadávku po konečnej splatnosti úveru (20.03.2028), alt. po platnom predčasnom zosplatení, pričom táto situácia v predmetnom konaní nenastala.

46. Z tohto dôvodu súd žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu.

47. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

48. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

50. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Nakoľko žalobu zamietol, úspešnou stranou sporu je žalovaný, preto mu súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.